

 VEO ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	ΜΑΘΗΜΑ - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗ ΥΛΗ		ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΣΟΛΩΜΟΥ ΜΑΡΙΑ	
	ΤΜΗΜΑ		
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	ΙΛΙΟΝ - ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΓΥΡΟΙ	
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	3 ΩΡΕΣ	

A. KEIMENO

1o Pleni omnes sunt libri, plenae sapientium voces, plena exemplorum vetustas; quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum - scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam. Sic enim -laudem et honestatem solum expetendo, omnes cruciatus corporis et omnia pericula mortis parvi esse ducendo - me pro salute vestra in tot ac tantas dimicationes obicere potui.

2o omnia quae dilapsa iam diffluxerunt, severis legibus vincienda sunt. In tanto civili bello, in tanto ardore animorum et armorum, quassata res publica multa perdidit et ornamenta dignitatis et praesidia stabilitatis suae; multaque uterque dux fecit armatus, quae idem togatus fieri prohibuisset. Quare subveniendum rei publicae est et omnia nunc belli vulnera tibi sananda sunt, quibus praeter te mederi nemo potest.

3o Cum Africanus in Literno esset, complures praedonum duces forte salutatum ad eum venerunt. Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit. Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit.

4o Atilius Regulus, cum Poenos in Africa funderet, ad senatum scripsit mercenarium suum discessisse et ab eo desertum esse rus; id senatui publice curari placuit, quoniam Regulus aberat. Scipionis filiae ex aerario dotem acceperunt, quia nihil illis reliquerat pater.

5o In eum locum res deducta est, ut, nisi qui deus vel casus aliqui subvenerit, salvi esse nequeamus. Equidem, ut veni ad urbem, non destiti omnia et sentire et dicere et facere, quae ad concordiam pertinerent; sed tantus furor omnes invaserat, ut pugnare cuperent, etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius.

6o Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit omen. Nam in sacello quodam nocte cum sororis filia persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audiretur. Tandem puella, longa mora standi fessa, rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: “ego libenter tibi mea

sede cedo”. Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amavit; postea is puellam in matrimonium duxit.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστούν τα 2ο, 4ο και 5ο απόσπασμα.

μονάδες 20

2. α. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

accederet: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα στην ε.φ
difflexerunt: απαρέμφατο παρακειμένου στην άλλη φωνή
perdidit: γενική πληθυντικού μετοχής ενεστώτα στο θηλυκό γένος
fecit: δοτική πληθυντικού του γερουνδιακού στο αρσενικό γένος
prohibuisset: α' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
potest: β' ενικό υποτακτικής ενεστώτα
abiectis: απαρέμφατο συντελεσμένου μέλλοντα
nuntiaverunt: αιτιατική ενικού μετοχής μέλλοντα στο θηλυκό γένος
rettulerunt: β' ενικό οριστικής ενεστώτα στη μ.φ
funderet: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική υπερσυντελικού στη μ.φ
scripsit: β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα
desertum esse: τον ίδιο τύπο στην άλλη φωνή
aberat: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα
invaserat: αφαιρετική του γερουνδίου
duxit: απαρέμφατο μέλλοντα στη μ.φ

μονάδες 15

β. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι:

bene: τον ίδιο τύπο στους άλλους βαθμούς
excellentes: το επίρρημα στον θετικό βαθμό
meam: αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος στο β' πρόσωπο για πολλούς κτήτορες
severis legibus: αιτιατική ενικού
civili bello: κλητική πληθυντικού
tanto ardore: αιτιατική πληθυντικού
vulnera: κλητική ενικού
nemo: δοτική ενικού στο ίδιο γένος
fores: γενική πληθυντικού
senatum: αφαιρετική ενικού
aerario: γενική ενικού
dotem: κλητική ενικού

μονάδες 15

3. α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι όροι που δίνονται:

mortis, stabilitatis, togatus, tibi, auditu, senatui

μονάδες 3

β. Να μετατραπεί η αιτιολογική πρόταση σε υποθετική ώστε να σχηματιστεί υποθετικός λόγος που θα δηλώνει α) το αντίθετο του πραγματικού στο παρελθόν και β) υπόθεση δυνατή πιθανή:

Scipionis filiae ex aerario dotem acceperunt, quia nihil illis reliquerat pater.

μονάδες 3

γ. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι όροι που δίνονται. Κατόπιν να γίνει γερονδιακή έλξη και να δηλωθεί αν είναι υποχρεωτική ή προαιρετική.

Colendo et cogitando homines excellentes

μονάδες 4

δ. Να γίνει σύμπτυξη των υπογραμμισμένων δευτερευουσών προτάσεων στις περιόδους που δίνονται:

Haec postquam domestici Scipiōni rettulērunt, is fores reserāri eosque intromitti iussit.

sed tantus furor omnes invaserat, etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius.

μονάδες 4

4. α. Να αντικατασταθούν από ισοδύναμες εκφράσεις:

virtutem eius admiratum (εμπρόθετο προσδιορισμό με την πρόθεση causa/gratia)

bello civili

μονάδες 4

β. Να γίνει αντικατάσταση της παθητικής περιφραστικής συζυγίας από το debeo + απαρέμφατο με προσωπική σύνταξη:

omnia severis legibus vincienda sunt (tibi).

μονάδες 3

γ. Να αναγνωριστούν πλήρως οι δευτερεύουσες προτάσεις (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος):

cum se ipsum captum venisse eos existimasset.

dum vixit

μονάδες 6

δ. Στην πρόταση που δίνεται να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική:

Quam multas imagines fortissimorum virorum scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt!

μονάδες 3

5. α. Να εντοπίσετε τη σωστή απάντηση σε κάθε ερώτηση:

1. Ποιος από τους παρακάτω ποιητές καλλιέργησε νέα ποιητικά είδη, όπως το «καλλωπιστικό έπος»;

α. Προπέρτιος β. Βεργίλιος γ. Οβίδιος δ. Οράτιος

2. Ποιος από τους παρακάτω συγγραφείς εγκαινίασε στη Ρώμη την ιστορική βιογραφία;

α. Βιτρούβιος β. Κορνήλιος Νέπωσ γ. Βεργίλιος δ. Οράτιος

3. Ποιος από τους παρακάτω συγγραφείς είναι ο καλλιτέχνης του είδους των απομνημονευμάτων;

α. Οράτιος β. Προπέρτιος γ. Ιούλιος Καίσαρ δ. Τίτος Λίβιος

4. «Η συνωμοσία του Κατιλίνα» είναι έργο του:

α. Κικέρωνα β. Κορνηλίου Νέπωτα γ. Σαλλούστιου Κρίσπου δ. Τίτου Λίβιου

5. Ο Τίτος Λίβιος έγραψε:

α. ιστοριογραφία β. Επική ποίηση γ. Λυρική ποίηση δ. Ελεγειακή ποίηση

Μονάδες 5

β. Να αντιστοιχήσετε τις δύο στήλες. (Για κάποια από τα στοιχεία της ΣΤΗΛΗΣ Α, είναι δυνατόν να αντιστοιχούν περισσότερα του ενός στοιχεία από τη ΣΤΗΛΗ Β)

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Βαλέριος Κάτουλος	α. Για τη φύση των πραγμάτων
2. Λουκρήτιος	β. Μενίππειες σάτιρες
3. Βάρρων	γ. Πηγή έμπνευσης και, αλλά και του πόθου και του πόνου του, είναι μια άγνωστη κοπέλα που ονομάζεται Λεσβία.
	δ. Επαναστάτης, υλιστής, επικούρειος
	ε. Απαισιόδοξος , ερωτικός

Μονάδες 5

6. Να συνδεθούν ετυμολογικά οι λέξεις που δίνονται με λέξεις από το λατινικό κείμενο:

ουμανισμός, βετεράνος (1ο)

ρέμπελος, περιουσία (2ο)

προσφορά, οικοδομή (3ο)

κούρα (4ο)

καρδιά, μπουνιά (5ο)

σταθερότητα (6ο)

μονάδες 10